

Indledende afstemninger: Hvem er vi i salen?

A. Hvad er dit køn

1. Kvinde
2. Mand
3. Kan / vil ikke svare

B. Hvad er din alder

1. <-29
2. 30-39
3. 40-49
4. 50-59
5. 60->
6. Kan / vil ikke svare

Tema 1: Hvad skal sundhedsvæsenet tilbyde?

Oplæg til tema 1:

Det offentlige sundhedsvæsen tilbyder stadig flere behandlinger, og borgerne efterspørger stadig flere sundhedsydelser. Men er der penge til alt det, vi mener at sundhedsvæsenet skal kunne gøre? Hvordan skal vi træffe beslutningerne om hvad sundhedsvæsenet skal gøre – og ikke gøre? Hvem skal have behandling og hvornår?

Når der tilbydes behandling til en patient, sker det ud fra et lægefagligt skøn og en etisk vurdering.

1. Hvor stor skal effekten af en behandling være, for at lægen efter din vurdering skal give behandlingen?

Hvor vil du sætte grænsen for, hvornår der skal gives behandling (1 svar)

1. Der er **ingen mulighed for bedring**, men behandling sker af hensyn til patientens livshåb
2. Der er alene udsigt til nogle få **ugers livsforlængelse**
3. Der er **begrænset sandsynlighed** for helbredelse eller væsentlig livsforlængelse
4. Der er **stor sandsynlighed** for helbredelse
5. Kan / vil ikke tage stilling - udfyld eventuelt et postkort

Ny medicin og ny teknologi

Der sker en hastig udvikling af ny medicin og nye teknologier til behandling. Pris på medicin og behandlingsformer falder typisk over tid – de er dyrest, når de er helt nye. Danmark er et af de lande, hvor patienter hurtigst får adgang til den nyeste og dyreste medicin. Hvordan synes du, politikerne skal forholde sig til dette? Her er tale om almindelig behandling og ikke fx særlige forskningsprojekter med ny medicin.

2. Skal vi som patienter have ret til den nyeste og dyreste medicin og behandlingsform?

Vælg det svar du finder rigtigst (1 svar)

1. Ja, det danske sundhedsvæsen skal **være helt i front** og være med til at drive udviklingen
2. Ja, hvis patienten selv **betaler forskellen** mellem den nye, dyre behandling og det billigere alternativ
3. Nej, kun når lægerne vurderer at det nye og dyrere giver en **betydelig bedre behandling**
4. Nej, lægerne skal vælge **den billigste løsning, forudsat** at det er en effektiv behandling
5. Kan / vil ikke tage stilling - udfyld eventuelt et postkort

Ventetidsgaranti

I Danmark fik vi i 2002 en ventetidsgaranti. Den betyder, at man kan blive behandlet på privathospitaler/private klinikker, hvis ventetiden på det offentlige sygehus overstiger én måned, og hvis regionerne har aftale med privathospitalet om den givne behandling. Ventetidsgarantien dækker stort set alle former for lidelser. Hvordan synes du at ordningen bør se ud i fremtiden?

3. Skal alle former for lidelser og behandlinger fremover være dækket af ventetidsgaranti?

Vælg det udsagn du finder rigtigst (1 svar)

1. Ja, **alle lidelser** skal være dækket af ventetidsgaranti
2. Nej, **nogle ting** skal dækkes – andre ikke
3. Nej, der skal **ikke være ventetidsgaranti** - behandling skal prioriteres efter lægens faglige vurdering
4. Kan / vil ikke tage stilling - udfyld eventuelt et postkort

4. Giv din vurdering af, hvor alvorlig en lidelse skal være, for at sundhedsvæsenet skal give ventetidsgaranti.

Hvilke typer lidelser og behandlinger skal være dækket?

Vælg hvilke gener af en lidelse, der fremover skal bestemme om en lidelse skal være dækket af ventetidsgaranti (vælg så mange svar, du er enig i)

1. **Ingen** lidelse skal være dækket af ventetidsgaranti
2. **Kosmetisk** (fx tandretning)
3. **Livskvalitet** (fx laser-operation i øjet, så man ikke behøver briller)
4. **Generende og let smertende** (fx hæmorider)
5. **Begrænser fysisk udfoldelse** (fx sportsskader)
6. **Stærkt smertende** (fx diskosprolaps)
7. **Livstruende** (fx kræftbehandling)
8. **Alle lidelser** skal være dækket af ventetidsgaranti
9. Kan / vil ikke tage stilling - udfyld eventuelt et postkort

I hvilket omfang er det nødvendigt at alle borgere behandles ens?

I dag giver det offentlige sundhedsvæsen alle borgere behandling lige hurtigt – uafhængigt af om de er i arbejde/er jobsøgende eller slet ikke er tilknyttet arbejdsmarkedet. Er det et rigtigt princip efter din vurdering?

5. Skal de, der er i arbejde eller er jobsøgende have behandling først?

Vælg det princip du finder rigtigst (1 svar)

1. De, der står til rådighed for **arbejdsmarkedet**, bør få behandling først
2. **Alle** skal kunne få **behandling lige hurtigt** for den samme lidelse
3. Kan / vil ikke tage stilling - udfyld eventuelt et postkort

Forskelle regionerne imellem?

De enkelte sygehuse tilbyder ikke alle former for behandling. At samle særlig ekspertise på udvalgte sygehuse kan sikre en god kvalitet i behandlingen. Nogle gange bliver der også indgået aftaler mellem regionerne og over landegrænser for behandling af sygdomme, der kun forekommer sjældent eller kræver et særligt udstyr.

6. Bør en patient kunne behandles for alle typer lidelser i den region, hvor han eller hun har bopæl?

Vælg det udsagn du finder rigtigst (1 svar)

1. En patient bør i udgangspunktet kunne behandles for **alle** typer lidelser på sygehuse i sin egen region
2. Det er acceptabelt at skulle til **en anden region** i Danmark for at få visse typer behandlinger
3. Det er acceptabelt at skulle til **et andet land** for at få visse typer behandlinger
4. Kan / vil ikke tage stilling - udfyld eventuelt et postkort

Tema 2 – Hvad skal dit bidrag være?

Oplæg til tema 2:

Vi har store forventninger til sundhedsvæsenet. Men som borgere kan vi også selv bidrage? Må sundhedsvæsenet stille krav til os til gengæld for behandling? Er brugerbetaling et godt redskab? Skal vi anvende mere frivilligt, ulønnet arbejde? Når du i dag bruger sundhedsvæsenet er der nogle behandlinger, som er gratis. Andre baseres på hel eller delvis brugerbetaling, så du selv skal betale noget for behandlingen fx hos kiropraktor og tandlæge.

7. Hvordan skal vi anvende brugerbetaling fremover?

Vælg det udsagn du finder rigtigst (1 svar)

1. Der skal indføres **mere** brugerbetaling, dvs. på flere behandlinger end i dag
2. Der skal være **samme niveau** for brugerbetaling som i dag
3. Der skal være **mindre** brugerbetaling end i dag
4. Der skal være brugerbetaling – men **kun for de med højest indkomst**
5. Vi skal **ikke have brugerbetaling** overhovedet
6. Kan / vil ikke tage stilling - udfyld eventuelt et postkort

8. I hvilken udstrækning er det i orden, at der fremover er delvis brugerbetaling for behandling i Danmark?

Vælg de områder du synes, det er acceptabelt at tage brugerbetaling for (højest 8 svar);

1. **Læge**
2. **Vagtlæge**
3. **Medicin**
4. **Sygehus** (men kun betaling for mad)
5. **Psykolog**
6. **Tandlæge**
7. **Briller / kontaktlinser**
8. **Speciallæge** (som øre-/næse-/halslæge, hudlæge, gynækolog)
9. Der skal **slet ikke** være brugerbetaling
10. Kan / vil ikke tage stilling - udfyld eventuelt et postkort

9. Synes du det ville være en god idé, hvis vi fremover skal betale noget for at gå til egen læge (fx 150 kroner pr besøg og max 900 kr. pr år)?

Vælg det svar du finder rigtigst (1 svar)

1. Ja
2. Nej
3. Kan / vil ikke tage stilling - udfyld eventuelt et postkort

Betingelser for behandling?

I dag har alle borgere ret til behandling uanset om lidelsen til en vis grad er "selvforskyldt". I mange tilfælde har patientens egen indsats betydning for behandlingens effekt. I hvilket omfang er det acceptabelt hvis lægerne fremover stiller visse krav til patienterne som led i tilbuddet om behandling (tænk på motion, rygestop, vægttab, arbejde mindre og diæt for at sikre en god effekt af f.eks. en operation). Hvilke konsekvenser finder du acceptable, hvis patienterne ikke lever op til lægernes krav? Det er en forudsætning at den enkelte patient er i stand til at leve op til kravene.

10. Skal der stilles krav til patienten i forbindelse med behandling?

Vælg det udsagn du finder rigtigst (1 svar)

1. Der skal **ikke stilles krav** til patienten i forbindelse med behandlingen
2. Det er i orden, hvis sundhedsvæsenet **kræver**, at patienten **laver ændringer i sit liv**, så behandlingen får størst mulig effekt
3. Kan / vil ikke tage stilling - udfyld eventuelt et postkort

11. Hvis der stilles øgede krav for at kunne blive behandlet af det offentlige sundhedsvæsen – hvad skal konsekvenserne så være for den patient, der ikke lever op til kravene?

Vælg det udsagn du finder rigtigst (1 svar)

1. **Ingen konsekvenser**
2. **Delvis brugerbetaling**
3. **Fuld brugerbetaling**
4. **Ingen behandling** før patienten lever op til kravene
5. **Der skal ikke stilles krav**
6. Kan / vil ikke tage stilling - udfyld eventuelt et postkort

12. I hvilken udstrækning er det acceptabelt, at samfundet "blander sig" mere i din sundhed og i din adfærd?

Vælg de udsagn du er enig i (højest 9 svar)

Sundhedsvæsenet / samfundet må;

1. Lægge **afgifter** på fx usunde varer
2. Aftale en **handlingsplan** med mig om, hvordan jeg f.eks. som diabetiker overholder lægens faglige råd
3. **Blande sig udenom** – det er en privat sag
4. Sætte flere **kampagner** om sundhed i gang på arbejdspladserne
5. Bruge **lovgivning, fx forbud**
6. Indføre **mærkning** af fx usunde varer
7. **Ring til mig** for at spørge, om jeg følger lægens råd
8. **Kræve** at "svage" gruppers børn kommer til børneundersøgelser
9. **Ingen af de nævnte redskaber er acceptable**
10. Kan / vil ikke tage stilling - udfyld eventuelt et postkort

Frivilligt, ulønnet arbejde i sundhedsvæsenet

En måde for borgere at yde et bidrag på er f.eks. at udføre frivilligt arbejde. I dag anvendes frivillige personer fra forskellige foreninger og organisationer en del steder i sundhedsvæsenet.

13. Er det en god idé, at frivilliges indsats bliver en mere almindelig del af det offentlige sundhedsvæsen?

Vælg det udsagn du finder rigtigst (1 svar)

1. Frivillige bør **kun** løse opgaver, der i dag **ikke løses af personale** (f.eks. sidde ved en døendes side, læse højt)
2. Frivillige bør løse **visse opgaver**, der i dag varetages af personalet (f.eks. hjælp til spisning)
3. Det bør være **lønnet personale**, der løser alle opgaver i sundhedsvæsenet
4. Kan / vil ikke tage stilling - udfyld eventuelt et postkort

Tema 3: Plads til forskellighed?

Oplæg til tema 3:

Når vi møder sundhedsvæsenet, er vi forskellige og har forskellige behov. Alle skal behandles lige godt. Hvordan bliver der plads til både de stærke og de svage patienter, de kronisk syge, de med psykiske lidelser og de døende?

14. Hvordan synes du, vi skal behandle borgere som har forskellige ressourcer og behov?

Vælg det udsagn, der ligger tættest på din opfattelse (1 svar)

1. Der skal gøres en **større indsats** for de **svagest** stillede (lighed i sundhed)
2. Alle skal **behandles ens** (lighed i behandling)
3. Sundhedsvæsenet må gerne **afspejle uligheden** i samfundet (ulighed er acceptabelt)
4. Kan / vil ikke tage stilling - udfyld eventuelt et postkort

Niveauet for sundhedsvæsenets udbud

I det offentlige sundhedsvæsen er der i dag det princip, at alle patienter tilbydes den samme behandling og service, hvis de fejler det samme. Mener du, at det er et rigtigt princip eller synes du fx at sundhedsvæsenets serviceniveau skal kunne gradbøjes?

15. Skal det være muligt at købe ekstra ydelser f.eks. på sygehuse (særlig mad, enestuer m.m.)?

Vælg det udsagn du finder rigtigst (1 svar)

1. Ja, der skal være en form for **basisydelse** for en behandling med forskellige muligheder for at **tilkøbe ekstra service**
2. Nej, der skal være **ens tilbud til alle** uanset patientens indtægt og andre forskelle blandt patienterne
3. Kan / vil ikke tage stilling - udfyld eventuelt et postkort

Ved livets afslutning

Svækkede, gamle mennesker kommer i flere tilfælde i intensiv behandling, hvis de får f.eks. lungebetændelse eller organer svigter. Behandlingen kan være fysisk og psykisk belastende for patienten og have bivirkninger – og forlænger måske kun patientens liv for en kort periode.

16. Hvordan skal vi behandle gamle, svækkede patienter, der ikke har udsigt til helbredelse?

Vælg det udsagn du finder rigtigst (1 svar)

1. Vi skal gøre **alt for at forlænge livet**
2. Sygehuset skal lægge **vægt på livskvalitet** fremfor livsforlængelse
3. Der skal **tilbydes hospice** plads eller **behandling i hjemmet**

4. Patienten skal hjælpes med at **forberede livets afslutning** (afklarende samtaler eller livstestamente)
5. Kan / vil ikke tage stilling - udfyld eventuelt et postkort

Økonomi og effektivisering

De sidste to spørgsmål handler om muligheder for at gøre sygehusene mere effektive og om hvor mange penge, vi bør bruge på sundhedsvæsenet

17. Hvordan vurderer du disse redskaber til at gøre sygehusene mere effektive?

Vælg det udsagn du finder rigtigst (1 svar)

1. **Behandling** på sygehus skal så vidt muligt ske **indenfor 1 dag**, så der spares sengepladser
2. Afdelinger med **mindre bemanning og udstyr**, som patienterne kan overflyttes til straks efter behandling
3. **Behandling i eget hjem**, hvis lægen vurderer det forsvarligt
4. Øget brug af **telemedicin**
5. **Ingen af de ovenstående** løsninger til effektivisering er acceptable
6. Kan / vil ikke tage stilling - udfyld eventuelt et postkort

18. Hvordan ser du så på samfundets udgift til sundhedsvæsenet?

Vælg det udsagn du finder rigtigst (1 svar)

1. Sundhedsvæsenets **budget skal blive mindre** i fremtiden
2. Sundhedsvæsenet må klare sig **indenfor det budget**, det har nu
3. Budgettet bør fastholdes som i dag, men der vil blive behov for **store nye enkelt-investeringer** i blandt andet ny teknologi
4. Sundhedsvæsenet skal prioriteres højt, og **budgettet skal gøres større**
5. Kan / vil ikke tage stilling - udfyld eventuelt et postkort